

Svanemerking av

Maskinoppvaskmiddel og glansmiddel

Versjon 7.5 • 19. mai 2022 – 30. juni 2026

Nordisk Miljømerking

Innhold

Hva er svanemerket maskinoppvaskmiddel og glansmiddel?	4
Hvorfor velge Svanemerking?	5
Hva kan Svanemerkes?	5
Hvordan søker man?	5
1 Overordnet kravområde	7
2 Krav til inngående stoffer	9
3 Dosering, økotoksisitet og biologisk nedbrytbarhet	13
4 Effektivitet	17
5 Emballasje	19
6 Forbrukerveiledning	28
7 Opprettholdelse av lisens	29
Regler for svanemerking av produkter	30
Etterkontroll	30
Kriterienes versjonshistorikk	30
Bilag 1 Analyser, testmetoder og beregninger	
Bilag 2 Erklæring fra produsenten av maskinoppvaskmiddelet eller glansmiddelet	
Bilag 3 Maskinoppvaskmiddel og glansmiddel: Erklæring fra produsenten/leverandøren av råstoffet/bestanddelen	
Bilag 4 Erklæring fra produsenten av den primære emballasjedelen - plastemballasje - papirbasert emballasje for faste produkter	
Bilag 5 Erklæring fra produsenten av den primære emballasjedelen – kartongemballasje for flytende produkter	

017 Maskinoppvaskmiddel og glansmiddel, versjon 7.5, 29. august 2023

Dette er en oversettelse av originaldokumentet på engelsk. Ved eventuelle uklarheter er det originaldokumentet som gjelder.

Adresser

Nordisk ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanemerket. Nedenstående organisasjoner/foretak er tildelt ansvaret for det offisielle miljømerket Svanemerket, av respektive lands regjering. For mer informasjon se nettsidene:

Danmark

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tlf: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Island

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tlf: +354 591 20 00
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring. Sitater fra dokumentet kan benyttes hvis kilden, Nordisk Miljømerking, oppgis.

Finland

Miljömärkning Finland
Annegatan 25, vån 6
FI-00100 Helsingfors
Tlf: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
N-0255 Oslo
Tlf: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tlf: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Hva er svanemerket maskinoppvaskmiddel og glansmiddel?

Det nordiske miljømerket Svanen er en garanti for at produktet oppfyller strenge miljø- og helsekrav, og at tilfredsstillende effektivitet er dokumentert ved standardiserte tester. Miljømerkede maskinoppvaskmidler og glansmidler er blant de produktene som har minst innvirkning på miljøet innenfor sin kategori. De er effektive, man har tatt hensyn til miljøet ved valg av kjemikalier og emballasje, og det er lagt vekt på en bærekraftig anskaffelse av fornybare råstoffer i kravene.

Miljøkravene består blant annet av begrensninger i mengden miljøskadelige stoffer, i mengden stoffer uten god nedbrytbarhet i vannmiljøer, og i dosering.

Det er angitt krav relatert til helsen på områder som parfymer, konserveringsmidler og stoffer som er klassifisert som sensibiliserende. Dessuten er det fullstendig forbudt med CMR-klassifiserte stoffer og forskjellige spesifikt problematiske stoffer, for eksempel stoffer med svært uønskede egenskaper (SVHC) og hormonforstyrrende og mistenkt hormonforstyrrende stoffer på aktuelle lister fra EU og nasjonale myndigheter.

Effektivitetskravene indikerer at produktet må yte tilfredsstillende. Maskinoppvaskmidler må testes ved 45 °C for å sikre at energiforbruket i bruksstadiet minimeres ved korrekt bruk.

Det er obligatorisk å merke produktemballasjen med en forbrukerveiledning som fremmer bærekraftig bruk.

Emballeringskravene sikrer høy fyllingsgrad og stimulerer til ressurseffektivitet og sirkulærøkonomi ved å begrense bruken av emballasjematerialer og ved å kreve at man bruker resirkulerte materialer. Kravene til emballasjeutforming sikrer at emballasjen er resirkulerbar.

Bærekraftig utvinning av fornybare råstoffer er et globalt tema med stor miljøpåvirkning. Svanemerket skaper bevissthet om dette temaet gjennom å kreve bruk av bærekraftig fremstilt palmeolje, noe som bidrar til fremstillingen av mer bærekraftige råstoffer.

Maskinoppvaskmidler og glansmidler som er svanemerket:

- oppfyller strenge krav angående miljøskadelige kjemikalier, inkludert krav om økotoksisitet og biologisk nedbrytbarhet;
- oppfyller strenge krav til helsefarlige kjemikalier, inkludert et fullstendig forbud mot CMR-klassifiserte stoffer og forskjellige spesifikt problematiske stoffer, for eksempel hormonforstyrrende og mistenkt hormonforstyrrende stoffer på aktuelle lister fra EU og nasjonale myndigheter;
- er effektive ved 45 °C (maskinoppvaskmidler);
- har en optimalisert og velfylt emballasje som er utformet for sirkulærøkonomien;

- inneholder ikke mikroplast og genererer ikke mikroplastavfall;
- har dokumentert bionedbrytbarheten til eventuell vannløselig film.

Hvorfor velge Svanemerking?

- Lisensinnehaveren kan bruke varemerket Svanemerket i sin markedsføring. Svanemerket har høy troverdighet og er meget godt kjent i Norden.
- Svanemerket er en enkel måte å kommunisere miljøarbeid og miljøengasjement til kundene.
- Svanemerket synliggjør hvilke miljøbelastninger som er viktigst, og viser dermed hvordan virksomheten kan redusere utslipp, ressursforbruk og avfallsbelastning.
- En mer miljøtilpasset produksjon gir et bedre utgangspunkt for fremtidige miljøkrav fra myndighetene.
- Svanemerkingen kan ses som en guide til arbeidet med miljøforbedringer i virksomheten.
- Svanemerking omfatter ikke bare miljøkrav, men også kvalitetskrav fordi miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyr at en svanemerkelisens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hva kan Svanemerkes?

Produktgruppen maskinoppvaskmidler og glansmidler omfatter maskinoppvaskmidler og glansmidler til husholdningsmaskiner. Glansmiddelet kan inngå i produktet eller være et separat produkt.

Maskinoppvaskmidler til profesjonell bruk kan ikke merkes under disse kriteriene. Se i stedet kravene til maskinoppvaskmidler for profesjonell bruk. Rengjøringsmidler til oppvaskmaskiner kan ikke merkes under disse kriteriene.

Hvordan søker man?

Søknad og kostnader

For informasjon om søknadsprosessen og avgifter for denne produktgruppen henviser vi til respektive lands nettside. For adresser: se side 2.

Hva kreves?

Søknaden skal bestå av et webskjema samt dokumentasjon som viser at kravene er oppfylt.

Hvert krav er markert med bokstaven O (for obligatorisk krav) samt et nummer. Alle krav skal oppfylles for at en lisens skal oppnås.

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finnes også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

☒ Send inn

ℙ Kravet kontrolleres på stedet.

All informasjon som sendes til Nordisk Miljømerking, blir konfidensielt behandlet. Underleverandører kan sende dokumentasjon direkte til Nordisk Miljømerking som også behandles konfidensielt.

Lisensens gyldighetstid

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres. I slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnehaveren meddeles dette.

Senest ett år før kriteriene utløper skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnehaveren tilbys da muligheten til å fornye lisensen.

Kontroll på stedet

I forbindelse med søknad kontrollerer Nordisk Miljømerking normalt på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, måleprotokoll, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles, kunne fremvises.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking; se adresser på side 2. Mer informasjon og hjelp ved søknad kan være tilgjengelig. Besøk <https://www.nordic-swan-ecolabel.org> eller respektive lands nettsider for ytterligere informasjon.

1 Overordnet kravområde

Kravene i kriteriedokumentet med bilag gjelder alle inngående stoffer i det svanemerkede produktet. Urenheter regnes ikke som inngående stoffer og er unntatt fra kravene.

Inngående stoffer og forurensninger er definert nedenfor, med mindre det står noe annet i kravene.

- Inngående stoffer: Alle stoffer i det svanemerkede produktet, inklusive tilsatte additiver (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer) i råvarene. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer (f.eks. formaldehyd, arylamin, in situ-genererte konserveringsmidler) regnes også som inngående.
- Forurensninger: Rester fra produksjonen og råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produktet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent/ 100 mg/kg).
- Forurensninger i råvaren i konsentrasjoner over 1,0 % regnes alltid som inngående stoffer.

Eksempler på forurensninger er rester av reagenser, rester av monomerer, katalysatorer, biprodukter, «scavengers» (dvs. kjemikalier som anvendes for å eliminere/ minimere uønskede stoffer), rester av rengjøringsmidler til produksjonsutstyret samt ”carryover” fra andre produksjonslinjer.

Merk: Enhver komponent i produktet som går inn i oppvaskmaskinen og til slutt ned i avløpet regnes som en del av formuleringen/resepten (f.eks. vannløselig film, trykk på film etc.).

O1 Beskrivelse av produktet

Søkeren må gi detaljert informasjon om maskinoppvaskmiddelet eller glansemiddelet søknaden gjelder. Følgende informasjon kreves:

- En beskrivelse av produktet
- En komplett formulering av produktet. Det følgende må oppgis for hvert råstoff som inngår i formuleringen:
  - a) Handelsnavn
  - b) Kjemisk betegnelse for hovedkomponenten og eventuelle tilsetningsstoffer (f.eks. fargestoffer, konserveringsmidler og stabilisatorer)
  - c) Mengde (med og uten løsemidler, f.eks. vann)
  - d) CAS-nr./EF-nr.
  - e) Funksjon
  - f) DID-nr. for stoffer på DID-listen
- Et sikkerhetsdatablad for hvert råstoff som inngår

DID-nummeret er nummeret til en bestanddel i DID-listen som brukes til beregning av kjemiskaliekrav. DID-listen er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller på Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsteder; se adressene på side 2.

- ☒ Beskrivelse av produktet, f.eks. etikett og produktdatablad (hvis tilgjengelig). Informasjonen på etiketter og/eller produktdatablader må være på samme språk som produktet markedsføres på.
- ☒ En fullstendig formulering/oppskrift på produktet sammen med den informasjonen som er angitt i kravet. Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller på Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsteder.
- ☒ Sikkerhetsdatablader for hvert råstoff, i tråd med gjeldende europeisk lovgivning (vedlegg II til REACH-forskriften, 1907/2006/EF).

O2 Klassifisering av produktet

Produktet må ikke klassifiseres med noen av fareklassene som er beskrevet i tabellen nedenfor.

Tabell: Klassifisering av produktet

CLP-forskrift nr. 1272/2008		
Klassifisering	Kode for fareklasse og farekategori	Faresetning
Farlig for vannmiljøet	Aquatic Acute 1	H400
	Aquatic Chronic 1	H410
	Aquatic Chronic 2	H411
	Aquatic Chronic 3	H412
	Aquatic Chronic 4	H413
Farlig for ozonlaget	Ozon	H420
Kreftfremkallende egenskaper*	Carc. 1A eller 1B	H350
	Carc. 2	H351
Skade på arvestoffet i kjønnsceller*	Muta. 1A eller 1B	H340
	Muta. 2	H341
Reproduksjonstoksisitet*	Repr. 1A eller 1B	H360
	Repr. 2	H361
	Lact.	H362
Akutt giftighet	Acute Tox. 1 eller 2	H300
	Acute Tox. 1 eller 2	H310
	Acute Tox. 1 eller 2	H330
	Acute Tox. 3	H301
	Acute Tox. 3	H311
	Acute Tox. 3	H331
	Acute Tox. 4	H302
	Acute Tox. 4	H312
Acute Tox. 4	H332	
Aspirasjonsgiftighet	Asp. Tox. 1	H304
Giftvirkning på bestemte organer, enkelteksponering eller gjentatt eksponering	STOT SE 1	H370
	STOT SE 2	H371
	STOT RE 1	H372
	STOT RE 2	H373
Hudetsing/hudirritasjon	Skin Corr. 1A, 1B eller 1C	H314
Aspirasjonsfare	Asp. Tox. 1	H304
Sensibilisering ved innånding eller sensibilisering av huden**	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B	H334
	Skin Sens. 1, 1A eller 1B	H317

* Klassifiseringen gjelder alle klassifikasjonsvarianter. For eksempel dekker H350 også klassifisering H350i.

** Produkter merket EUH208 («Inneholder <navn på sensibiliserende stoff>. Kan gi en allergisk reaksjon.») kan bare svanemerkes dersom det sensibiliserende stoffet er et enzym. Jf. unntakene i H317- og H334-klassifikasjoner for enzymer i krav O4, Klassifisering av inngående stoffer.

Legg merke til tilleggskravet for enzymer i O8.

Merk at produsenten/leverandøren er ansvarlig for klassifiseringen.

- Produktetikett eller sikkerhetsdatablad for produktet i tråd med gjeldende europeisk lovgivning (vedlegg II til REACH-forskriften, 1907/2006/EF).

2 Krav til inngående stoffer

O3 Sertifiserte råstoffer fra oljepalme

Palmeolje, palmekjerneolje og derivater av disse må sertifiseres i henhold til RSPO. «Mass Balance», «Segregated» og «Identity Preserved» godtas som sporbarhetssystemer.

Kravet inkluderer ikke råstoffer < 1,0 % i sluttproduktet.

- Informasjon fra råvareprodusenten om palmeolje, palmekjerneolje eller derivater av disse inngår i råstoffet. Bilag 3 kan benyttes.
- Et gyldig RSPO supply chain sertifikat fra råstoffprodusenten/-leverandøren.
- Produsenten av det svanemerkede produktet må kunne vise ved hjelp av fakturaer eller følgesedler fra råstoffprodusenten at palmeoljen man har kjøpt, er sertifisert, sammen med informasjon om sporbarhetssystemet. (Mass Balance, Segregated og Identity Preserved godtas.) Dokumentasjonen må vises på forespørsel fra Nordisk Miljømerking, f.eks. i søknadsprosessen, på kontrollbesøk eller annen etterkontroll.

O4 Klassifisering av inngående stoffer

Bestanddelene i produktet må ikke klassifiseres med noen av fareklassene som er oppført i tabell O4.

Tabell O4: Klassifisering av inngående stoffer

CLP-forskrift nr. 1272/2008:		
Klassifisering	Kode for fareklasse og farekategori	Faresetning
Kreftfremkallende*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351**
Arvestoffskadelig*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduksjonstoksisk*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 Lact.	H360 H361 H362
Sensibilisering ved innånding eller sensibilisering av huden***	Resp. Sens. 1 Skin Sens. 1	H334 H317

* Klassifiseringen gjelder alle klassifikasjonsvarianter. For eksempel dekker H350 også klassifisering H350i.

** Kompleksdannere av type MGDA (metylglycin-di-eddiksyre) og GLDA (N,N-dikarboksymetylglutaminsyre) kan inneholde NTA-urenheter (nitriolo-tri-eddiksyre) i råstoffene i lavere konsentrasjoner enn 0,2 % dersom konsentrasjonen av NTA i sluttproduktet er lavere enn 0,1 %.

*** Følgende stoffer er unntatt:

- Enzymer inkludert stabilisatorer i enzymråstoffet.

Legg merke til tilleggskravet for enzymer i O8.

- Stabilisatorer og konserveringsmidler i fargestoffer.
- Parfumer.

Merk egne krav til parfumer i O7.

Merk at titandioksid i faste blandinger (f.eks. i enzymer) er forbudt i og med dette kravet, i kraft fra 1. oktober 2021. En overgangsperiode frem til 30. juni 2024 gjelder.

- Sikkerhetsdatablader for hvert råstoff i tråd med gjeldende europeisk lovgivning (vedlegg II til REACH-forskrift nr. 1907/2006/EF).
- Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.

O5 Forbudte stoffer

Følgende stoffer må ikke forekomme i produktet:

- Alkylfenoletoksilater (APEO) og andre alkylfenolderivater (APD)
- EDTA (etylendiamintetraacetat og dets salter) og DTPA (dietylentriaminpentaacetat)
- Lineære alkylbensensulfonater (LAS)
- Nitromoskuser og polysykliske moskusforbindelser
- Per- og polyfluoreerte alkylstoffer (PFAS)
- Fosfater
- Antimikrobielle eller desinfiserende komponenter som tilsettes for andre formål enn konservering
- Organiske klorforbindelser og hypokloritt. Forbudet mot organiske klorforbindelser omfatter ikke konserveringsmidler.
- Metylisotiazolinon (MI, CAS 26823-20-4)
- Mikroplast

Med mikroplast menes partikler med en størrelse under 5 mm av uløselig makromolekylær plast som er fremstilt ved en av følgende prosesser: (a) en polymerisasjonsprosess, for eksempel polyaddisjon eller polykondensasjon, eller en annen lignende prosess med monomerer eller andre utgangsstoffer;

- (b) kjemisk modifisering av naturlige eller syntetiske makromolekyler;
 (c) mikrobiell fermentering.

Legg også merke til at Nordisk Miljømerking følger utviklingen av Det europeiske kjemikaliebyråets (ECHAs) begrensingsforslag og definisjon, og forbeholder seg retten til å endre ovennevnte definisjon når definisjonen som brukes i begrensingsforslaget er gjort endelig. Det vil bli innvilget en egnet overgangsperiode.

- Nanomaterialer

Nanomaterialer/-partikler er definert i en kommisjonsrekommendasjon (EU) om definisjonen av nanomateriale (2011/696/EF):

«Et naturlig, vilkårlig eller industrielt framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet form eller som aggregat eller agglomerat, og der minst 50 % av partiklene i den antallbaserte størrelsesfordelingen har én eller flere ytre dimensjoner i størrelsesorden 1 til -100 nm.»

Eksempler kan være ZnO, TiO₂, SiO₂ og Ag. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomaterialer.

- «Stoffer som gir stor grunn til bekymring», og som står på kandidatlisten (SVHC-lista): <http://echa.europa.eu/candidate-list-table>.

Stoffer som er eller kan være hormonforstyrrende ifølge EU medlemsstatinitiativet «Endocrine Disruptor Lists», liste I, II og III.
<https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu>

<https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption>

<https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Et stoff som overføres til en av de korresponderende underlistene kalt «Substances no longer on list» og ikke lenger finnes på noen av listene I-III, er ikke lenger ekskludert. Dette gjelder ikke for de stoffene på subliste II som er evaluert under kosmetikkforordningen. Nordisk miljømerking vil evaluere tilfellene sak for sak.

- Stoffer som EU har vurdert som PBT (persistente, bioakkumulerende og toksiske) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i tråd med kriteriene i vedlegg XIII til REACH, og stoffer som ennå ikke er undersøkt, men som oppfyller disse kriteriene.

- Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.

06 Fosfor

Samlet fosformengde (P) skal ikke overstige følgende:

Maskinoppvaskmidler ≤ 0,20 g P/vask.

Glansemidler ≤ 0,030 g P/vask.

Legg merke til nasjonal lovgivning om fosfor i Sverige, förordning 2010:267.

- Dokumentasjon av fosforinnhold i produktet: Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.
- Beregning som viser at kravet er oppfylt. Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan->

ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/ eller på Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsteder.

O7 Parfumer

- a) Parfumer må tilsettes i tråd med retningslinjene fra IFRA. Retningslinjene fra IFRA (International Fragrance Association) er tilgjengelige på www.ifraorg.org/
- b) Et parfymestoff som er vurdert som sensibiliserende med faresetning H317 og/eller H334, eller som skal deklarerer i henhold til EF nr. 648/2004 med senere endringer, kan forekomme i en andel på høyst 0,0100 % (100 ppm) i produktet. Dersom emballasjen inneholder parfyme, gjelder grensen på 100 ppm i parfymen som sådan.
- c) Parfymestoffene i tabell O7 kan forekomme i vaskemiddelet i en andel på høyst 0,0100 % (100 ppm) per stoff. Dersom emballasjen inneholder en parfyme, gjelder grensen på 100 ppm parfyme i emballasjen som sådan.
- d) HICC (CAS 31906-04-4), kloratranol (CAS 57074-21-2), atranol (CAS 526-37-4), lilial (CAS 80-54-6) og benzylsalisylat (CAS 118-58-1) er ikke tillatt i vaskemiddelet eller emballasjen.
- e) Parfumer er ikke tillatt i glansmidler. Dette gjelder også emballasjen.

Kravet inkluderer duftstoffer i planteekstrakter. Kravet inkluderer også parfumer som tilsettes emballasjen.

Tabell O7 Andre parfymestoffer som kan forekomme i en andel på høyst 100 ppm

INCI-navn (eller, dersom dette mangler: parfymestoffets navn ifølge CosIng)	CAS-nummer
Cananga odorata og ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3
Eugenia caryophyllus leaf / flower oil	8000-34-8
Jasminum grandiflorum / officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6
Myroxylon pereirae	8007-00-9;
Santalum album	84787-70-2; 8006-87-9
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0
Verbena absolute	8024-12-02
Cinnamomum cassia leaf oil / Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9

- Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.
- Parfyme-spesifikasjoner.
- Mengdeberegning av de 26 allergenene, stoffer som er klassifisert som H334 og/eller H317, og stoffer som er oppført i tabell O7, som er til stede i vaskemiddelet og/eller emballasjen.

O8 Enzymer

Enzymer må være i flytende eller granulert form (kapsler).

- Erklæring fra enzymprodusenten eller informasjon på sikkerhetsdatablad/produkt-datablad.

O9 Fargestoffer

Uavhengig av hvilken funksjon de har, kan fargestoffer i sluttproduktet eller i bestanddelene ikke være bioakkumulerende, eller de må være godkjent for bruk i næringsmidler med et E-nummer.

Fargestoffer regnes ikke som bioakkumulerende dersom $BCF < 500$ eller $\log Kow < 4$. Dersom begge verdiene er tilgjengelige, skal man bruke verdien for den høyeste målte BCF; se bilag 1.

- Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.
- Erklæring om E-nummer (et nummer som tildeles i forbindelse med godkjenning for bruk i næringsmidler), eller dokumentasjon av $\log Kow$ -verdi (oktanol/vann-fordelingskoeffisienten) eller BCF-verdi (biokonsentrasjonsfaktor).

3 Dosering, økotoksisitet og biologisk nedbrytbarhet

For maskinoppvaskmidler: Kravene i dette kapitlet bygger på høyeste anbefalte dose som er oppgitt på emballasjen, uavhengig av vannhardhet og grad av tilsmussing.

Dersom produktet doseres som en enhet som inneholder vannløselig folie som ikke skal fjernes før vask, må folien tas med i beregningene som en del av produktformuleringen.

For glansmiddel: Kravene i dette kapitlet er basert på en dose à 3 ml per oppvask.

O10 Maksimal dose

Maksimal dose per oppvask må ikke overskride grenseverdiene i tabellen nedenfor, uavhengig av vannhardhet og grad av tilsmussing.

Tabell: Grenseverdier for dosering

Maskinoppvaskmidler	Dose g/vask
Produkter med bare én funksjon	18,0
Produkter med flere funksjoner	20,0

Glansmiddel er unntatt dette kravet.

- Produktetikett med anbefalt dosering.

O11 Langsiktig miljøpåvirkning

Bruken av inngående stoffer som er klassifisert med faresetning H410, H411 eller H412 er begrenset på følgende måter.

Maskinoppvaskmidler:

$$100 \cdot C_{H410} + 10 \cdot C_{H411} + C_{H412} \leq 0,060 \text{ gram/vask}$$

Glansmidler:

$$100 \cdot C_{H410} + 10 \cdot C_{H411} + C_{H412} \leq 0,0050 \text{ gram/vask}$$

C_{H410} = konsentrasjon av stoffer merket H410 i gram/vask

C_{H411} = konsentrasjon av stoffer merket H411 i gram/vask

C_{H412} = konsentrasjon av stoffer merket H412 i gram/vask

Unntak (legg merke til at alle produktene må oppfylle kravet «klassifisering av produktet»):

- Overflateaktive stoffer klassifisert med H411 og H412 er unntatt dette kravet så fremt de er lett nedbrytbare* og anaerobt nedbrytbare**.
- Subtilisin klassifisert med kronisk giftighet for vannmiljøet 2 (H411) er unntatt dette kravet.
- Hydrogenperoksid klassifisert med H412 er unntatt fra dette kravet.

* I tråd med DID-listen, versjon 2016 eller nyere eller testmetode nr. 301 A–F eller nr. 310 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier eller andre likeverdige testmetoder evaluert av et uavhengig organ og kontrollert av Nordisk Miljømerking.

** I tråd med DID-listen, versjon 2016 eller nyere eller ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988), OECD 311 eller en tilsvarende prøvingsmetode evaluert av et uavhengig organ og kontrollert av Nordisk Miljømerking.

Dersom informasjon om hvorvidt stoffet er farlig for miljøet (i form av data om toksisitet og biologisk nedbrytbarhet eller toksisitet og bioakkumulering) ikke er tilgjengelig, behandles stoffet som worst case / verst mulig, altså som miljøfarlig, H410. Dersom klassifiseringen er avhengig av data om biologisk nedbrytbarhet eller bioakkumulering, og slike data mangler, behandles stoffet som «verst mulig», H410.

- Beregning i henhold til formelen ovenfor viser at kravet er oppfylt. Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller på Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsteder.
- Bilag 2 og 3 eller tilsvarende attest fylt ut og signert.
- En oversikt over overflateaktive stoffer som skal unntas kravet (mengde, klassifisering, biologisk nedbrytbarhet). Se bilag 1 for testkrav.

O12 Kritisk fortynningsvolum (CDV)

Produktets kritiske fortynningsvolum (CDV) skal ikke overskride verdiene for CDV_{chronic} i tabell O12.

Tabell O12. CDV-grenser

	CDVchronic [liter/vask]
Maskinoppvaskmidler (med flere funksjoner)	25 500
Maskinoppvaskmidler (med én funksjon)	22 500
Glansmidler	5 000

$$CDV_{\text{chronic}} = \sum CDV_i = \sum (\text{dose}(i) \times DF_i \times 1000 / TF_{\text{chronic}})$$

der

dose(i) = dose av komponent i, uttrykt i g/vask

DF_i = nedbrytingsfaktor for stoff i

TF_i chronic = kronisk giftighetsfaktor for stoff «i» i tråd med DID-listen.

Dersom TF_i chronic mangler, kan man bruke TF_i acute.

- ☒ Beregninger av CDV_{chronic} for maskinoppvaskmiddelet og/eller glansmiddelet.

Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller på Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsteder.

Dokumentasjonen av hvert stoff skal hen vise til DID-listen, versjon 2016 eller nyere. Dersom noen stoffer ikke står på DID-listen, eller det mangler data på DID-listen, må man beregne parameterne basert på veiledningen i del B i DID-listen og sende inn relatert dokumentasjon.

O13 Overflateaktive stoffer

- Alle overflateaktive stoffer må være lett biologisk nedbrytbare i henhold til testmetode nr. 301 A–F eller nr. 310 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier eller andre likeverdige testmetoder som er evaluert av et uavhengig organ og kontrollert av Nordisk Miljømerking.
- Overflateaktive stoffer som er klassifisert som farlige for vannmiljøet, kronisk*, må være biologisk nedbrytbare i tråd med ISO 11734, ECETOC nr. 28, OECD 311 eller andre likeverdige testmetoder som er evaluert av et uavhengig organ og kontrollert av Nordisk Miljømerking.

* *Klassifisert med H410, H411, H412, H413.*

- ☒ Henvisning til DID-listen, versjon datert 2016 eller senere.

Dersom DID-listen mangler relevante data for overflateaktive stoffer, kan man hente data fra sikkerhetsdatabladet, så fremt dataene er pålitelige og testmetodene er forenlige med bilag 1. Del B av DID-listen viser hvordan man regner ut de forskjellige faktorene. Det er også tillatt å hen vise til en sammenligning med et stoff med samme struktur (read-across) som er utført av en tredjepart. Nordisk Miljømerking vil vurdere kvaliteten på sammenligningen og avgjøre om den kan aksepteres.

O14 Vannløselig film

- Alle vannløselige filmer (f.eks. PVA-filmer) må være lett biologisk nedbrytbare i henhold til testmetode nr. 301 A–F eller nr. 310 i OECDs

retningslinjer for testing av kjemikalier. Enhanced biodegradation 1 screening test utført som modifisert OECD 301B eller OECD 301F med lengre inkubasjonstid og biodegraderingsmålinger opptil 60 dager godtas.

- Testen må gjøres på hele filmen. Dette kan enten gjøres ved testing av selve den vannløselige filmen eller individuelt på hver av stoffene i filmen.
- Eksisterende biodegraderingsdata for individuelle stoffer og eksisterende data for virkelige vannløselige filmer kan benyttes for å dokumentere biodegradering av en annen vannløselig film. Dette aksepteres kun hvis i henhold til enten tilfelle 1 eller tilfelle 2 nedenfor:

a) Tilfelle 1 – Stoffbasert tilnærming:

Hvis alle stoffene i den vannløselige filmen har blitt testet individuelt for biodegradering, og alle stoffene tilfredsstillter kriteriets krav til biodegraderbarhet, så kan filmen anses å oppfylle krav O14. Data må foreligge for alle inngående stoffer som inngår med over 0,1% i den vannløselige filmen.

ELLER

b) Tilfelle 2 – Vannløselig filmbasert tilnærming

Hvis to vannløselige filmer (film 1 og 2) med kjente stoffsammensetninger begge er funnet biodegraderbare i henhold til ovennevnte testmetoder, så kan biodegraderbarhet også antas for et tredje produkt (film 3), hvis begge de to betingelsene nedenfor er tilfredsstillt:

- Konsentrasjonen av stoffer i film 3 ligger mellom konsentrasjonene av de samme stoffene i film 1 og 2
- Alle stoffer som finnes i film 3, men som ikke finnes i film 1 og 2 er bekreftet å være biodegraderbare i henhold til ovennevnte testmetoder.

- Testrapport(er) som dokumenterer at filmen er lett biologisk nedbrytbar, utført av et sertifisert testlaboratorium i henhold til bilag 1.

O15 Anaerob nedbrytbarhet

Innholdet i organiske ikke-anaerobt nedbrytbare stoffer (anNBO) i maskinoppvaskmidler (produkter med én eller flere funksjoner) og glansmiddel må ikke overstige:

Maskinoppvaskmiddel $\leq 1,2$ g/vask

Glansmiddel $\leq 0,30$ g/vask

¹ Se ECHAs Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment. Chapter R.7b: Endpoint specific guidance. Version 4.0. June 2017, page 213: https://echa.europa.eu/documents/10162/13632/information_requirements_r7b_en.pdf/1a551efc-bd6a-4d1f-b719-16e0d3a01919 (lesedato 2021-06-15).

Legg merke til at visse stoffer som ikke er overflateaktive, kan unntas dette kravet. Se betingelsene i bilag 1, artikkel 6, «Anaerob nedbrytbarhet».

- ☒ Beregning av konsentrasjonen av anNBO for produktet. Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-eocolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsted.
- ☒ Henvisning til DID-listen, versjon 2016 eller nyere. Dersom noen stoffer ikke står på DID-listen, eller det mangler data på DID-listen, må man sende inn relatert dokumentasjon (jf. DID-listen 2016, del B).

4 Effektivitet

O16 Maskinoppvaskmiddelets effektivitet

Maskinoppvaskmiddelet må være like effektivt som eller yte bedre enn referansemiddelet IEC-D*, når det testes og vurderes i tråd med a) nedenfor.

Hvis sju typer smuss/flekker blir testet: Maskinoppvaskmiddelet må være like effektivt som eller yte bedre enn referansemiddelet IEC-D for alle smussklasser, noe som betyr at resultatene for gjennomsnittet av smusstyper (aritmetisk middelverdi) innen hver smussklasse må være like gode som eller bedre enn referansemiddelet. Alternativt må det samlede gjennomsnittet for alle smusstyper være 20 % høyere enn referansemiddelet.

Hvis fire typer smuss/flekker blir testet: Maskinoppvaskmiddelet må være like effektivt som eller yte bedre enn referansemiddelet for alle fire smusstyper. Alternativt må det samlede gjennomsnittet for alle smusstyper være 20 % høyere enn referansemiddelet.

Minst tre vaskesykluser skal kjøres. Det må utføres statistisk behandling med 95 % pålitelighet (for eksempel: analyse av varians (ANOVA) i henhold til HSD Tukeys test).

- a) Maskinoppvaskmiddelets effektivitet må testes med IKW-testmetoden «Recommendations for the Quality Assessment of the Cleaning Performance of Dishwasher Detergents (Part B, Update 2015)», med følgende spesifikasjoner/endringer:
  - Testtemperatur for maskinoppvaskmiddelet og referansemiddelet 45 °C, holdetid etter å ha nådd hovedvask-temperaturen i 8 minutter.
  - Referansemiddel IEC-D må brukes med en dose på 20 g. Maskinoppvaskmiddelet må doseres i henhold til anbefalt dose ved 6 °dH. Glansmiddelformel III (IEC 60436), 3 ml, kan brukes med etablerte produkter og med referansen.
  - Vannhardhet 6 °dH.

Maskinoppvaskmiddelet kan kjøres ved en vannhardhet som er høyere enn 6 °dH. Doseringen av testproduktet må allikevel være som anbefalt ved 6 °dH (jf. over). Referansemiddel IEC-D må allikevel kjøres ved 6 °dH (jf. over).

- b) Andre påstander om produktets effektivitet (f.eks. korte sykluser, lavere temperaturer, bestemte flekker osv.) må også testes (med relevante

testmetoder) og dokumenteres. Glansemiddelfunksjonen til produkter med flere funksjoner må dokumenteres i henhold til det separate kravet O17 «Glansemiddelets effektivitet».

Testene i a) og b) må utføres av et laboratorium som oppfyller kravene til testlaboratorier i bilag 1.

* Nordisk Miljømerking kan utvide kravet med et ekstra referansemiddel i kriterienes gyldighetsperiode.

- Fullstendig testrapport med testtemperatur, vannhardhet, dosering, beskrivelse av hvordan testen ble gjennomført, testresultater og konklusjon.
- Tester som dokumenterer eventuelle andre påstander på emballasjen.
- Dokumentasjon om testlaboratoriet i tråd med bilag 1.

O17 Glansemiddelets effektivitet

Glansemiddelet må være like effektivt som eller yte bedre enn glansemiddelformel III (IEC 60436). Dette betyr at paritet i det minste oppnås i minst 6 av de 8 parameterne som testes (det testes flekker og skjolder for minst fire typer gjenstander). Det må utføres statistisk behandling med 95 % pålitelighet (for eksempel: analyse av varians (ANOVA) i henhold til HSD Tukeys test).

Testutformingen må være i tråd med følgende rammeverk:

- Vannhardhet: Minst 9 °dH for klassiske produkter (med eller uten glansemiddelfunksjon). Minst 18 °dH for produkter med flere funksjoner (med glansemiddel- og saltfunksjon). Vannhardheten skal være den samme for test- og referanseprodukt.
- Vasketemperatur 50 °C, skylletemperatur 65 °C.
- Dosering
  - Referanse: Glansemiddelformel III: 3 ml. I tillegg må det brukes 20 gram IEC-D referanserengjøringsmiddel.
  - Dersom testproduktet er flytende glansemiddel: 3 ml testprodukt. I tillegg må det brukes 20 gram IEC-D referanserengjøringsmiddel.
  - Dersom testproduktet er et klassisk produkt (med glansemiddelfunksjon): Dosering som anbefalt ved 6°dH.
  - Dersom testproduktet har flere funksjoner inkludert glansemiddel- og saltfunksjon: Én standarddose som anbefalt ved 18° dH.
- 50 gram ballast-smuss må brukes i hver syklus. Ballast-smusset må være basert på stivelse, protein og fett. I tillegg kan det også forekomme andre komponenter fra næringsmidler.
- Den kommersielle ionebytteren må deaktiveres.
- Det må gjennomføres minst tre vaskesykluser kumulativt før vurderingen.

- Produktene må vurderes for flekker og skjolder på tvers av fire forskjellige typer gjenstander: av plast, glass, keramikk/porselen og rustfritt stål.

Testene må utføres av et laboratorium som oppfyller kravene til testlaboratorier i bilag 1B.

- Fullstendig testrapport med testtemperatur, vannhardhet, dosering, beskrivelse av hvordan testen ble gjennomført, testresultater og konklusjon.
- Dokumentasjon om testlaboratoriet i tråd med bilag 1B.

5 Emballasje

I dagens samfunn satses det mye på emballasje, plast og resirkulering av plast. Nordisk Miljømerking ønsker å sette strenge krav til emballasje for å redusere materialforbruk og transport av emballasje og luft, og for å sikre gode muligheter for gjenvinning, for å legge til rette for materialgjenvinning og sirkulærøkonomi.

Emballeringskravene retter seg mot primæremballasje* (f.eks. beholdere, lukkeinnetninger og etiketter). I tillegg må enhver komponent, som ikke forbrukes og skylles ned i avløpet under vaskeprosessen, slik som beholdere for autodose/multidose produkter, oppfylle emballasjekravene. For tiden kan man bare bruke emballasjetypene som er beskrevet i kriteriene O19 til O23. Hvis du er interessert i en annen emballasjetype (eller f.eks. en annen etiketttype), kan du kontakte Nordisk Miljømerking og spørre om kriteriene kan utvides til å omfatte ditt format.

Dersom produktet doseres som en enhet som inneholder vannløselig folie som ikke skal fjernes før vask, må folien tas med i beregningene som en del av produktformuleringen, ikke emballasjen.

* I tråd med EU-direktiv 94/62/EF om emballasje og emballasjeavfall er uttrykket «primæremballasje» definert som forbrukeremballasje, dvs. emballasje som tilbys sluttbrukeren eller forbrukeren som en salgsenhet på salgsstedet.

O18 Resirkulering av all emballasje

Det må være mulig å resirkulere hovedmaterialene i primæremballasjen i de eksisterende resirkuleringssystemene i de nordiske landene. Forbrenning med energiutvinning regnes ikke som materialgjenvinning. Hovedmaterialene er definert som platen eller papiret/pappen som utgjør 90 % eller mer av de individuelle komponentene (jf. krav O19, O20, O22), og 60 % eller mer for papirbasert emballasje for flytende produkter (jf. krav O23).

Ved tvil om den faktiske resirkulerbarheten i de eksisterende nordiske systemene, kan Nordisk Miljømerking kreve at søkeren innhenter mer dokumentasjon om resirkulerbarheten fra en av de nordiske organisasjonene for produsentansvar.

Merk: Det kreves ikke separat resirkulering av etiketten.

- Dokumentasjon på at primæremballasjen er resirkulerbar: Før opp materialene i bilag 4 eller 5 og angi hvordan komponenten skal resirkuleres.
- Uttalelse fra en av de nordiske organisasjonene for produsentansvar, dersom Nordisk Miljømerking spesifikt krever det.

O19 Hard plastemballasje: Resirkulert materiale og design for gjenvinning

1. Resirkulert materiale

- All hard/stiv plastemballasje må inneholde minimum 50 % (vektprosent, beregnet ut fra samlet masse av beholderen, lukkeinnretningen og etiketten) kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale (post-consumer/commercial recycled material, PCR)*.

2. Utforming med tanke på gjenvinning

Primæremballasjen må ha en utforming som muliggjør materialgjenvinning. Dette betyr at:

- Emballasjen må inneholde minst 90 % plast (polyetylen (PE), polypropylen (PP) eller polyetylentereftalat (PET)).
- Enkeltdelene i beholderen og lukkeinnretningen må være laget av monomateriale av enten polyetylen (PE), polypropylen (PP) eller polyetylentereftalat (PET).

Unntak:

Membran i PE- eller PP-kork, som benyttes til klemme flasker, kan bestå av TPE (thermoplastisk elastomer) av typen TPE-PE (basert på polyetylen), TPE-PP (basert på polypropylen), eller SEBS (Styrene-Ethylene-Butylene-Styrene thermoplastisk elastomer). Hvis korken skal brukes på en PET-flaske, må membranen ha en tetthet på under 1.0 g/ml.

- Det er ikke tillatt å tilsette pigmenter i PET. Det er imidlertid tillatt med fargede resirkulerte PET-granulater når pigmentet kommer fra det resirkulerte materialet.
- Carbon black må ikke tilsettes beholderen eller lukkeinnretningen.
- Fyllstoffer (for eksempel CaCO₃) må ikke inngå i beholdere av PE eller PP på et så høyt nivå at plastens tetthet overstiger 0,995 g/cm³.
- Barrierer er ikke tillatt i plastemballasje.
- Metall må ikke inngå i beholderen eller lukkeinnretningen.
- Silikon er ikke tillatt i lukkeinnretninger.

* «Post-consumer/commercial» (kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale) er definert slik i ISO 14021:2016 (her i uoffisiell oversettelse):

Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonskjeden.

Merk: Vi anbefaler våre søkere ikke å bruke PCR-kvaliteter som er beregnet for matvarer.

Med beholder menes f.eks. flaske, kasse, boks osv.

Med lukkeinnretning menes f.eks. hette, lokk, pumpe, tut, doseringsenhet eller forsegling.

Med etikett menes «tradisjonell etikett», krympefilm-etikett/hylse, direkte påtrykk osv. (Se O21 for detaljer om krav til etiketter).

- ☒ Spesifikasjon av emballasje (inkludert alle delene, f.eks. beholderen, lukkeinnretningen, etiketten osv.) eller en attest som viser materialer som er brukt, delenes vekt, tetthet for PE og PP-komponenter, hvorvidt komponentene inneholder PCR-materiale, og hvilke pigmenter som er tilsatt. Bilag 4 Erklæring fra emballasjeprodusenten(e) kan brukes som del av dokumentasjonen. Nordisk Miljømerkings beregningsark kan brukes til å gi en oversikt over materialene som er brukt.

O20 Fleksible plastposer: Design for gjenvinning

Primæremballasjen må ha en utforming som legger til rette for materialgjenvinning. Dette betyr at:

- Emballasjen må inneholde minst 90 % plast (polyetylen (PE), polypropylen (PP) eller polyetylentereftalat (PET)).
- Enkeltdelene i beholderen og lukkeinnretningen må være laget av enten PE (polyetylen), PP (polypropylen) eller PET (polyetylentereftalat).
- Beholderen må være laget av monomateriale, dvs. ikke laminert med lag av forskjellige materialer. Barrierebelegg kan bare være laget av EVOH (etylenvinylalkohol) og ikke utgjøre mer enn 5 % av den samlede vekten.
- Carbon black må ikke tilsettes beholderen eller lukkeinnretningen.
- Fyllstoffer (for eksempel CaCO₃) må ikke inngå i beholdere av PE eller PP på et så høyt nivå at plastens tetthet overstiger 0,995 g/cm³.
- Metall må ikke inngå i beholderen eller lukkeinnretningen med unntak for aluminiumslag og trykkfarger dersom emballasjen er dokumentert resirkulerbar i henhold til:
  - retningslinjene utviklet av RecyClass. Emballasjen må ha en minimumsscore på B (som angitt på et sertifikat for gjenvinningsgrad levert av RecyClass),eller
  - må bestå en sorteringstest utført på et sorteringsanlegg som viser at emballasjen er resirkulerbar. Svenske FTI-er eller andre tilsvarende testmetoder som er relevante for andre nordiske land kan brukes.
- Silikon er ikke tillatt i lukkeinnretninger.

Med beholder menes fleksible plastposer, inkludert eventuelt tut som er festet til posen.

Med lukkeinnretning menes f.eks. hette, lokk, pumpe, tut, doseringsenhet eller forsegling. Legg merke til at en tut som er festet til beholderen, regnes som en del av beholderen.

- ☒ Spesifikasjon av emballasje (inkludert alle delene, f.eks. beholderen, lukkeinnretningen, etiketten osv.) eller en attest som viser materialer som er brukt, tetthet for PE og PP-komponenter, og om carbon black er tilsatt. Bilag 4

Erklæring fra emballasjeprodusent(e) kan brukes. Nordisk Miljømerkings beregningsark kan brukes til å gi en oversikt over materialene som er brukt.

- ☒ Ved metallinnhold i emballasjen på grunn av bruk av aluminiumslag eller trykkfarger enten; et sertifikat for resirkuleringsgrad som viser en minimumscore på B og et godkjenningsbrev fra RecyClass må leveres eller; en testrapport og den tilsvarende protokollen for metoden som ble brukt som viser at emballasjen besto sorteringstesten og er resirkulerbar.

O21 Etiketter for hard plastemballasje og fleksible plastposer: Design for gjenvinning av emballasje

- Beholdere av polyeten (PE) og polypropen (PP): Følgende etikettmaterialer er tillatt:
  - Plastetiketter av polyolefiner (PE og PP), samt PET og PET-G med en tetthet $> 1.0 \text{ g/cm}^3$. For plastetiketter som er av et annet materiale enn beholderen må egnethet vises i henhold til følgende Recyclclass testprosedyre: Recyclclass' Washing quick test procedure. For film labels applied on HDPE & PP containers, version 1.0².
  - Papiretiketter uten fibertap. Egnethet må vises i henhold til følgende Recyclclass testprosedyre: Recyclclass' Washing quick test procedure: For paper labels applied on HDPE & PP containers, standard laboratory practice, version 1.0³.
- Beholdere av polyetylentereftalat (PET) må ha en etikett av et annet plastmateriale med tetthet $< 1,0 \text{ g/cm}^3$, eller en papiretikett uten fibertap.
  - Papiretikett uten fibertap: Egnethet må vises i henhold til følgende Recyclclass testprosedyre: Recyclclass' Washing quick test procedure: For paper labels applied on HDPE & PP containers, standard laboratory practice, version 1.0⁴⁹.

Merk: PET-G etiketter er ikke tillatt på PET-beholdere. For øyeblikket er cPET-etiketter heller ikke tillatt. Nordisk Miljømerking vil vurdere å tillate cPET-etiketter med passende spesifikasjoner dersom cPET-etiketter blir godkjent for PET-flasker av EPBP (European PET Bottle Platform) og /eller av RecyClass (www.recyclclass.eu).

- Polyvinylklorid (PVC) og annen halogenert plast må ikke brukes i etiketter.
- Metalliserte etiketter/krympefilm er ikke tillatt.
- For etiketter av andre materialer enn emballasjen: Etiketten må ikke dekke mer enn 60 % av beholderen. Utregning av prosentandelen skal baseres på beholderens todimensjonale profil. Det vil si at arealet av emballasjens topp og bunn og av sidene til en kasse/beholder/boks ikke skal inngå i beregningen. Dersom etiketten på forsiden av pakningen er ulik etiketten på baksiden, skal de ikke dekke mer enn 60 % av hver av sidene. For sylindriske

² https://recyclclass.eu/wp-content/uploads/2021/05/RecyClass-Washing-QT-Procedure-for-Film-Labels-applied-on-HDPE-and-PP-Containers_FINAL.pdf (Accessed on 2021-06-23).

³ https://recyclclass.eu/wp-content/uploads/2021/05/RecyClass-Washing-QT-Procedure-for-Paper-Labels-applied-on-HDPE-and-PP-Containers_FINAL.pdf (Accessed on 2021-06-11).

flasker kan man også basere utregningen på den tredimensjonale profilen unntatt bunnen og toppen av flasken.

- Det er bare tillatt å trykke datokoder, batchnumre og UFI (unik formelidentifikator) direkte på beholderen.

Med etikett menes «tradisjonell etikett», krympefilm-etikett/hylse, direkte påtrykk osv.

- Etikettspesifikasjonene som viser anvendte materialer og tetthet. Bilag 4 Erklæring fra emballasjeprodusenten(e) kan brukes som del av dokumentasjonen.
- Hvis det brukes plastetiketter av et annet materiale enn beholderen på PE eller PP-beholder: Testrapport fra et laboratorium som tilfredsstiller betingelsene i bilag 1, som viser at etiketten er godkjent.
- Hvis det brukes papiretikett: Etikettspesifikasjonene som viser anvendte materialer og tetthet. Testrapport fra et laboratorium som tilfredsstiller betingelsene i bilag 1, som viser at etiketten er godkjent.
- Erklæringer om at det ikke er brukt PVC eller andre typer halogenert plast, aluminium eller andre metaller. Bilag 4 kan brukes.
- For etiketter av andre materialer enn emballasjen: Beregning av etikettstørrelse sammenlignet med beholderens overflate.
- Erklæring fra søkeren om at det ikke er trykket noe annet enn datokoder, batchnumre og UFI direkte på beholderen. Bilag 2 kan brukes.

O22 Papirbasert emballasje for faste produkter. Resirkulert materiale og design for gjenvinning

1. Kartongemballasje

- Kartongemballasje for faste produkter må inneholde minst 90 % papir eller papp.
- Minst 90 % (vektprosent) av treråvaren i kartongen må være laget av resirkulert materiale.
- Gjenværende treråvare (som ikke er resirkulert materiale) må være omfattet av FSC/PEFC kontrollordning (FSC Controlled Wood/PEFC Controlled Sources).
- Tosidig plastlaminat er ikke tillatt.
- PVC eller plast som er basert på andre typer halogenert plast må ikke brukes i emballasjen (beholderen og lukkeinnretningen).
- Aluminium og andre metaller må ikke brukes i emballasjen (beholderen og lukkeinnretningen).
- Papiretiketter er tillatt. Andre typer etiketter er ikke tillatt. Etikettlimet må være vannløselig. Gjennomfarget kartong er ikke tillatt, unntatt hvis kartongen er gjennomfarget hvit.

2. Emballasje av bølgepapp

- Bølgepappemballasje for faste produkter må inneholde minst 90 % papir eller papp.
- Minst 70 % (vektprosent) av treråvaren i kartongen må være laget av resirkulert materiale.
- Gjenværende treråvare (som ikke er resirkulert materiale) må være omfattet av FSC/PEFC kontrollordning (FSC Controlled Wood/PEFC Controlled Sources).
- Tosidig plastlaminat er ikke tillatt.
- PVC eller plast som er basert på andre typer halogenert plast må ikke brukes i emballasjen (beholderen og lukkeinnretningen).
- Aluminium og andre metaller må ikke brukes i emballasjen (beholderen eller lukkeinnretningen).
- Etiketter er ikke tillatt.
- Papiretiketter er tillatt. Andre typer etiketter er ikke tillatt. Etikettlimet må være vannløselig.
- Gjennomfarget bølgepapp er ikke tillatt, unntatt hvis kartongen er gjennomfarget hvit.

* *Resirkulert materiale er definert i henhold til ISO 14021 i følgende to kategorier:*

"Pre-consumer"-materiale. Materiale som er tatt fra avfallsstrømmen under produksjonsprosessen. Dette gjelder dog ikke for gjenbruk av materiale innenfor den samme prosessen som avfallet ble generert i.

«Post-consumer»-materiale. Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonskjeden.

- Beskrivelse av emballasjen fra emballasje produsenten som viser:
- prosentandel (vektprosent) av papir-/pappmateriale og prosentandel resirkulert materiale i treråvaren
  - prosentandel (vektprosent) av barrieremateriale; materialtype og beskrivelse som viser om barrieren er en- eller tosidig.
  - prosentandel (vektprosent) av andre materialer som kan forekomme i deler som lukkeinnretninger, håndtak osv. og materialtype.
- Bilag 4 kan brukes.
- Erklæring at ikke-resirkulert treråvare er dekket av FSC/PEFC kontrollordning.

- ☒ Erklæringer om at det ikke er brukt PVC og annen plast basert på andre typer halogenert plast. Bilag 4 kan brukes.
- ☒ Erklæringer om at det ikke er brukt aluminium og andre metaller. Bilag 4 kan brukes.
- ☒ Hvis det brukes etiketter: Spesifikasjon fra produsenten som viser at etiketten er av papir.
- ☒ Hvis det brukes etiketter: Spesifikasjon fra produsenten som viser at limet er vannløselig.

O23 Kartongemballasje for flytende produkter: Bærekraftig materiale og design for gjenvinning

- Pappemballasje for flytende produkter må inneholde minst 60 % papir eller papp.
- Basert på vekten av primæremballasjen må minst 90 % være laget av biobasert materiale** eller kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale (PCR)* eller en kombinasjon av dette. Det er tillatt å bruke en massebalansemetode.
- Papir/papp:
  - Minst 70 % av treråstoffet som brukes i papir/papp, må komme fra skog som er sertifisert under FSC- eller PEFC-ordningene, eller være resirkulert (PCR)*, eller man kan bruke en kombinasjon av disse.
  - Den gjenværende andelen av treråstoffet må dekkes av FSC/PEFC-kontrollordningene (FSC controlled wood/PEFC controlled sources).
- For biobasert** plast:
  - Palmeolje og soya kan ikke brukes som råstoff.
  - Råstoff av sukkerrør må sertifiseres i henhold til en standard som oppfyller Nordisk Miljømerkings krav til råstoffer. Dette kravet gjelder ikke sekundærråstoffer***.
- PVC eller plast som er basert på andre typer halogenert plast må ikke brukes.
- Aluminium og andre metaller må ikke brukes.
- Etiketter er ikke tillatt.
- Direkte trykk på emballasjen må bare skje med vannbasert blekk.

Drikkekartong som er svanemerket i henhold til Nordisk Miljømerkings kriterier for emballasje for flytende næringsmidler kan brukes uten ytterligere dokumentasjon av krav O23.

* «Post-consumer / commercial» (kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale) er definert slik i ISO 14021:2016 (her i uoffisiell oversettelse):

Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle

anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonskjeden.

** Biobasert betyr at materialet består av biomasse som kan ha gjennomgått fysisk, kjemisk eller biologisk behandling. Biomasse er av biologisk opphav, men omfatter ikke materiale som finnes nedfelt i geologiske og/eller fossile formasjoner. Eksempler på biomasse er: (alle eller deler av) planter, trær, alger, marine organismer, mikroorganismer, dyr osv.

*** Sekundærråstoffer er her definert som restprodukter fra andre produksjonsprosesser, for eksempel avfallsprodukter fra næringsmiddelindustrien, biprodukter som halm fra kornproduksjon, biprodukter fra mais og tørkede palmeblader. PFAD fra palmeolje regnes ikke som et restprodukt eller avfallsprodukt.

- Beskrivelse av emballasjen fra emballasjeprodusenten som viser prosentandel (vektprosent) av pappmateriale, barrieremateriale (materialtype, hvorvidt det er biobasert eller PCR, og prosentandel) og andre elementer, for eksempel lukkeinnretning (materialtype, hvorvidt det er biobasert eller PCR, og prosentandel). Bilag 5 kan brukes.
- Emballasjeprodusenten skal dokumentere, for eksempel basert på en faktura eller følgeseddel, at kravet til minimum 70 % sertifisert papir/papp kjøpes inn på årlig basis, og at den gjenværende andelen dekkes av kontrollordningene FSC/PEFC.
- Beregning som viser at kravet til andel biobasert eller resirkulert materiale i primæremballasjen er oppfylt. Bilag 5 kan brukes.
- Erklæring om at det ikke er brukt palmeolje og soya. Bilag 5 kan brukes.
- For sukkerrør: Kopi av gyldig ansvarskjedesertifisering (CoC) eller sertifiseringsnummer. Innehaveren av CoC-sertifiseringen skal erklære at alle sukkerrør som brukes i plasten til pappemballasjen for det svanemerkede produktet, er sertifisert i henhold til en spesifikk standard. Standarden må oppfylle Nordisk Miljømerkings krav til råstoffer. Det er tillatt å bruke en massebalansemetode.
- Erklæringer om at det ikke er brukt PVC og annen plast basert på andre typer halogenert plast. Bilag 5 kan brukes.
- Erklæringer om at det ikke er brukt aluminium og andre metaller. Bilag 5 kan brukes.
- For emballasje som er svanemerket i henhold til Nordisk Miljømerkings kriterier for emballasje til flytende næringsmidler: Oppgi lisensnummer for miljømerket Svanen.

O24 Vekt/nytte-forhold (VNF)

Produktets vekt/nytte-forhold (VNF) må ikke overskride grenseverdiene i tabellen nedenfor.

Grenseverdier for VNF

Produkttype	VNF [g/vask]
Maskinoppvaskmidler i hard plastbasert emballasje	1,8
Maskinoppvaskmidler i fleksible plastposer	1,0
Faste maskinoppvaskmidler i emballasje av kartong og bølgepapp	2,1
Flytende maskinoppvaskmidler i kartongbasert emballasje	1,8
Glansmidler	0,35*

* *Glansmiddel beregnes ved en dose på 3 ml.*

Til emballasje med både plast og papp som kan håndteres separat (f.eks. bag-in-box eller kartong med lukkeinnretning eller håndtak av plast) må man bruke en vektet beregning som tar hensyn til begge materialene. Denne typen emballasje, som består av X % plast og Y % papp, må følge VNF-grensen $X/100 \cdot \text{VNF}$ (plastbasert emballasje) + $Y/100 \cdot \text{VNF}$ (papirbasert emballasje).

VNF beregnes bare for primæremballasjen (beholder, lukkeinnretning, etikett, inklusive håndtak osv.) ved bruk av formelen nedenfor:

$$\text{VNF} = \sum [(W_i + U_i) / (D_i \cdot r_i)]$$

der:

W_i = vekten (i gram) av emballasjedelen (i) inklusive eventuell etikett.

U_i = vekten (i gram) av ikke-resirkulert (nytt) materiale i emballasjedelen (i). Dersom andelen resirkulert materiale i emballasjedelen er 0 %, er $U_i = W_i$.

D_i = antall funksjonelle enheter i emballasjedelen (i).

r_i = resirkuleringstallet, det vil si antall ganger emballasjedelen (i) brukes til samme formål gjennom et retur- eller etterfyllingssystem. Standardverdien for r er satt til 1 (= ingen gjenbruk). En høyere r -verdi i beregningen er bare tillatt dersom søkeren kan dokumentere at emballasjedelen gjenbrukes for samme formål, og hvor mange ganger.

- Erklæring/dokumentasjon fra emballasjeprodusenten som oppgir type materiale i emballasjedelene (f.eks. lukkeinnretning, flaske og etiketter), som angitt i krav O19–O23. Bilag 4 eller 5 kan brukes.
- Erklæring fra emballasjeprodusenten om andel resirkulert materiale, hvis det er brukt gjenvunnet/resirkulert materiale, som angitt i krav O19–O23. Bilag 4 eller 5 kan brukes.
- Beregning av vekt/nytte-forhold (VNF) og påkrevd dokumentasjon om gjenbruk av emballasjedelen. Man kan bruke Nordisk Miljømerkings beregningsark, som er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/> eller Nordisk Miljømerkings nasjonale nettsted.

O25 Fyllingsgrad

Produktets fyllingsgrad må overstige grenseverdiene i tabellen nedenfor.

Grenseverdier for fyllingsgrad

Produkttype	Fyllingsgrad [doser/liter]
Faste maskinoppvaskmidler i hard plastbasert emballasje	40
Flytende maskinoppvaskmidler i hard plastbasert emballasje	55
Maskinoppvaskmidler i fleksible plastposer	25
Faste maskinoppvaskmidler i emballasje av kartong og bølgepapp	30
Flytende maskinoppvaskmidler i kartongbasert emballasje	55

Glansemiddel er unntatt dette kravet.

Fyllingsgraden er forholdet mellom antall doser og emballasjevolumet i liter. Den skal beregnes for alle emballasjestørrelser for samme produktvariant (maskinoppvaskmidler med én eller flere funksjoner).

- Beregning av fyllingsgrad.

6 Forbrukerveiledning

Forbrukeratferd er en viktig faktor som påvirker byrdene i livssyklusen til vaskemidler og rengjøringsprodukter. Nordisk Miljømerking ønsker derfor å hjelpe forbrukerne å få en mer bærekraftig bruk av oppvaskmaskiner ved å opplyse om hvordan man kan begrense energi- og ressursforbruket, og hvordan man resirkulerer emballasjen.

O26 Doseringsanvisning

Følgende må oppgis tydelig på etiketten til maskinoppvaskmidler:

- Anbefalt dose* må oppgis for bløtt vann (0–6° dH).
- En anbefaling om å bløtgjøre vannet i oppvaskmaskinen med salt i områder der vannet er hardt.
- Informasjon som sier at produktet er effektivt ved/ fra 45 °C (eller lavere hvis det er testet ved en lavere temperatur).

* Anbefalt dose for bløtt vann må være identisk med doseringen som er brukt i effektivitetstesten.

For produkter som markedsføres i flere skandinaviske land (Sverige, Danmark, Norge) godtas anvisninger på ett skandinavisk språk.

Unntak:

Hvis produkter med flere funksjoner oppfyller effektivitetskravet ved høyere vannhardhet uten at det er tilsatt salt i maskinen, trenger man ikke å anbefale bruk av salt.

Teksten om bløtgjøringsmiddel for vann er ikke påkrevd i Norge.

Etikett.

O27 Vaskeinstruks på emballasje

Følgende anbefalinger for en bærekraftig oppvaskprosedyre må oppgis på etiketten til maskinoppvaskmidler:

- Skrap av store matbiter og andre rester fra tallerkener og bestikk. Det er ikke nødvendig å skylle.
- Fyll opp oppvaskmaskinen helt full før start.
- Følg anbefalt dosering.
- Velg øko-program.

For produkter som markedsføres i flere skandinaviske land (Norge, Sverige, Danmark) godtas veiledning på ett av de skandinaviske språkene.

Glansemidler er unntatt dette kravet.

Etikett.

O28 Informasjon om gjenvinning

Produktetiketten må inneholde informasjon om hvordan man kildesorterer emballasjen etter bruk. Hvis det er forskjeller mellom de nordiske landene, må korrekt sortering kommuniseres for hvert av landene der produktet selges. Den fellesnordiske merkeordningen for kildesortering kan brukes til dette*.

* Gjenvinningssymbolene er tilgjengelige her:

<https://danskaffaldsforening.dk/the-danish-pictograms-waste-sorting>

<https://sortere.no/avfallssymboler>

<https://www.avfallsverige.se/gemensamtskyltsystem/>

Etikett som viser informasjon for kildesortering

7 Opprettholdelse av lisens

Formålet med kravet er å sikre at grunnleggende kvalitetssikring blir ivaretatt.

O29 Reklamasjon

Lisensinnehaveren skal garantere at kvaliteten på det svanemerkede produktet eller tjenesten ikke forringes under lisensens gyldighetstid. Derfor skal lisensinnehaver føre et arkiv over reklamasjoner.

Rutinen for håndtering og arkivering av disse skal være skrevet på et nordisk språk eller på engelsk.

Virksomhetens rutine for håndtering og arkivering av reklamasjoner.

O30 Sporbarhet

Lisensinnehaveren skal ha sporbarhet på de svanemerkede produktene i produksjonen. For et produsert/solgt produkt skal det være mulig å spore tilbake til tidspunktet (tid og dato) og stedet (spesifikk fabrikk) samt, dersom relevant, hvilken maskin/produksjonslinje produktet ble produsert. Dessuten skal det være mulig å koble produktet med faktisk anvendt råvare.

Du kan laste opp foretakets rutine eller en beskrivelse av tiltakene som skal sikre sporbarhet i ditt foretak.

- Beskrivelse eller rutiner over hvordan kravet oppfylles.

Regler for svanemerking av produkter

Når Svanemerket brukes på et produkt, skal produktets lisensnummer også fremkomme.

Mer informasjon om regler, avgifter og grafiske retningslinjer finnes på www.svanemerket.no/regelverk/

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at produktet oppfyller Svanemerkets krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at et produkt ikke oppfyller kravene, kan lisensen inndras.

Stikkprøver kan også tas i butikken og analyseres av et upartisk laboratorium. Oppfylles ikke kravene, kan Nordisk Miljømerking kreve at lisens innehaveren betaler analysekostnadene.

Kriterienes versjonshistorikk

Nordisk Miljømerking fastsatte versjon 7.0 av kriteriene for Maskinoppvaskmiddel og glansmiddel den 19. mai 2022, og de gjelder til og med 30. juni 2026.

Den 29. mars 2022 besluttet Nordisk Miljømerking å justere krav O11 ved også å unnta overflateaktive stoffer klassifisert med H411 fra kravet. Den nye versjonen heter 7.1.

Den 24. mai 2022 besluttet Nordisk Miljømerking å utelukke aluminiumslag og trykkfarger fra forbudet mot metall i krav O20 dersom emballasjen er dokumentert å være resirkulerbar. Den nye versjonen heter 7.2.

Nordisk Miljømerking besluttet 18. oktober 2022 å endre tillatt mengde EVOH i fleksible plastposer (O20) fra 2 % til 5 %. Den nye versjonen heter 7.3.

Nordisk Miljømerking besluttet 31. mars 2023 å innføre en tidsbegrenset overgangsperiode for titandioksid i faste blandinger, f.eks. i enzymer (O4) frem til 30. juni 2024. Den nye versjonen heter 7.4.

Nordisk Miljømerking besluttet 29. august 2023 å dele grenseverdien for fyllingsgrad for maskinoppvaskmidler i hard plastbasert emballasje i to separate produkttyper for faste og flytende maskinoppvaskmidler (O25). Den nye versjonen heter 7.5.

Bilag 1 Analyser, testmetoder og beregninger

1A Krav til analyselaboratoriet

Følgende bestemmelser gjelder økotoksikologiske virkninger. Analyselaboratoriet må være kompetent og upartisk, som spesifisert nedenfor.

Analyselaboratoriet skal oppfylle de generelle kravene i ISO 17025-standarden til prøvings- og kalibreringslaboratoriets kompetanse eller ha offisiell GLP-godkjenning.

1B Krav til analyselaboratoriet

Analyselaboratoriet skal oppfylle de generelle kravene i ISO 17025-standarden til prøvings- og kalibreringslaboratoriets kompetanse eller ha offisiell GLP-godkjenning.

Søkerens eget laboratorium og eksterne prøvingsorganer som ikke oppfyller EN ISO 17025, eller som ikke har en offisiell GLP-godkjenning, kan godkjennes for å utføre effektivitetstester. I slike tilfeller må følgende betingelser oppfylles:

- Organisasjonen må være ISO 9001-sertifisert.
- Testlaboratoriet må omfattes av denne sertifiseringen, og effektivitetstesten må inkluderes i kvalitetsledelsessystemet.
- Nordisk Miljømerking må få tilgang til alle rådata fra effektivitetstesten.

Søkerens eget laboratorium kan godkjennes for å utføre effektivitetstester selv om testlaboratoriet og effektivitetstesten ikke omfattes av ISO 9001-sertifiseringen. Følgende betingelser må oppfylles:

- Organisasjonen må ha et kvalitetssikringssystem og ISO 9001-sertifisering. Laboratoriet og effektivitetstesten trenger ikke å omfattes av sertifiseringen, men må være beskrevet i systemet. Nordisk Miljømerking må få tilgang til alle rådata fra effektivitetstesten.
- Laboratoriet må dokumentere at testmetoden som er brukt, er egnet til å differensiere mellom forskjellige produkter, og at resultatene er reproducerbare.
- Det må være mulig for Nordisk Miljømerking å komme og observere gjennomføringen av en test.

2 Økotoksikologiske testmetoder

Internasjonale testmetoder (OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier) eller lignende metoder må benyttes. Hvis det benyttes likeverdige metoder, må de evalueres av et uavhengig organ og kontrolleres av Nordisk Miljømerking for å sikre at testresultatene er likeverdige. Hvilke testmetoder som skal brukes, er spesifisert nedenfor.

3 Giftighet i vann

Akutt giftighet i vann testes med støtte fra testmetode nr. 201, 202, 203 og 212 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier eller likeverdige testmetoder. Andre vitenskapelig aksepterte testmetoder kan benyttes dersom testresultatet evalueres av et uavhengig organ og kontrolleres av Nordisk Miljømerking.

For kronisk giftighet i vann brukes testmetode nr. 210, 211, 215 og 229 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier eller likeverdige testmetoder. OECD 201 kan brukes som en kronisk test dersom man velger kroniske endepunkter.

4 Bioakkumulering

Et stoff regnes som bioakkumulerende hvis det er testet for bioakkumulering i fisk i henhold til metode OECD 305 A–E og biokonsentrasjonsfaktoren (BCF) er > 500. Hvis det ikke er fastslått en BCF-verdi, vil et stoff regnes som bioakkumulerende hvis dets logKow-verdi $\geq 4,0$ i henhold til metode 107, 117 eller 123 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier eller en likeverdig metode, med mindre det motsatte er påvist. Hvis høyeste målte BCF ≤ 500 , regnes stoffet ikke som bioakkumulerende selv ved logKow $\geq 4,0$.

OECDs testmetode 107 kan ikke brukes for overflateaktive stoffer som er både fett- og vannløselige. Ut fra dagens kunnskaper må man for slike stoffer godtgjøre med høy grad av sikkerhet at stoffet i seg selv og dets nedbrytingsprodukter ikke utgjør en langsiktig fare for vannlevende organismer.

Datamodeller (for eksempel BIOWIN) er tillatt, men hvis resultatene fra et anslag ligger nær de angitte grenseverdiene, eller hvis Nordisk Miljømerking sitter på informasjon som sier noe annet, vil det kreves mer pålitelig informasjon.

5 Aerob nedbrytbarhet

Testmetode 301 (A til F) eller 310 i OECDs retningslinjer for testing av kjemikalier bør brukes for å teste aerob nedbrytbarhet.

Andre vitenskapelige aksepterte testmetoder kan også brukes. Testresultatene fra slike likeverdige metoder skal vurderes av et uavhengig organ og kontrolleres av Nordisk Miljømerking.

6 Anaerob nedbrytbarhet

Anaerob nedbrytbarhet kan testes i samsvar med ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988), OECD 311 eller en annen vitenskapelig godkjent metode. For at et stoff skal regnes som anaerobt nedbrytbart, kreves minst 60 % mineralisering etter maksimalt 60 dager (tilsvarer > 60 % ThOD / ThCO₂ eller > 70 % DOC-reduksjon).

Andre vitenskapelig aksepterte testmetoder kan benyttes dersom testresultatet evalueres av et uavhengig organ og kontrolleres av Nordisk Miljømerking.

Nedbrytbare stoffer som ikke er overflateaktive, og som ikke står på DID-listen, eller som DID-listen har mangelfulle data om, kan unntas fra kravet om anaerob nedbrytbarhet hvis de er aerobt nedbrytbare og ikke giftige for vannorganismer (NOEC/EC_x > 0,1 mg/l eller LC50/EC50/IC50 > 10 mg/l), og hvis et av følgende kriterier er oppfylt:

- lett nedbrytbart og har lav adsorpsjon (A < 25 %) eller
- lett nedbrytbart og har høy desorpsjon (D > 25 %) eller
- lett nedbrytbart aerobt og ikke er potensielt bioakkumulerende

Adsorpsjon/desorpsjon bestemmes med metode 106 i OECDs retningslinjer eller ISO CD 18749, «Water quality – Adsorption of substances on activated sludge», mineralisering i testen (> 70 % BOD/ DOC/COD-reduksjon) etter 28 dager.

7 DID-listen

DID-listen er en felles liste for EUs miljømerking og Nordisk Miljømerking. Listen er utarbeidet i samarbeid med interessenter fra både forbruker- og miljøorganisasjoner så vel som industrien. Den inneholder informasjon om toksisitet og nedbrytbarhet for en rekke stoffer som kan brukes til produkter innen kjemiteknikk. Stoffene i DID-listen er ikke et uttrykk for hvilke stoffer som finnes i miljømerkede produkter.

DID-listen kan ikke brukes til å dokumentere toksisiteten til de enkelte stoffene i forbindelse med klassifiseringsreglene. Til dette skal man bruke informasjon fra sikkerhetsdatablader (MSDS), faglitteratur eller råstoffprodusentene.

Den separate DID-listen kan bestilles på nettstedet til miljømerkingsorganisasjonen i respektive land. (Se side 2 for adresser.)

For disse kriteriene gjelder DID-listen fra 2016 eller nyere versjoner.

Hvis det ikke foreligger data om kronisk giftighet, kan man bruke akutte data og den tilhørende sikkerhetsfaktoren til å estimere den kroniske toksisitetsfaktoren; se DID-listen del B.

Bilag 2 Erklæring fra produsenten av maskinoppvaskmiddelet eller glansmiddelet

Til bruk sammen med en lisenssøknad om svanemerking av maskinoppvaskmidler og glansmidler.

Denne erklæringen er basert på den kunnskapen vi har på søknadstidspunktet, og bygger på tester og/eller erklæringer fra råstoffprodusenter, med forbehold om nyvinninger og nye kunnskaper. Skulle det fremkomme ny kunnskap, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Produktnavn:

Produkttype:

Inngående stoffer og forurensninger er definert nedenfor, med mindre det står noe annet i kravene.

- Inngående stoffer: Alle stoffer i det svanemerkede produktet, inklusive tilsatte additiver (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer) i råvarene. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer (f.eks. formaldehyd, arylamin, in situ-genererte konserveringsmidler) regnes også som inngående.
- Forurensninger: Rester fra produksjonen og råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produktet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent/ 100 mg/kg) i det Svanemerkede produktet.
- Forurensninger i råvaren i konsentrasjoner over 1,0 % regnes alltid som inngående stoffer, uavhengig av konsentrasjoner i det Svanemerkede produktet.

Eksempler på forurensninger er rester av reagenser, rester av monomerer, katalysatorer, biprodukter, «scavengers» (dvs. kjemikalier som anvendes for å eliminere/ minimere uønskede stoffer), rester av rengjøringsmidler til produksjonsutstyret samt ”carryover” fra andre produksjonslinjer.

Merk: Enhver komponent i produktet som går inn i oppvaskmaskinen og til slutt ned i avløpet regnes som en del av formuleringen/resepten (f.eks. vannløselig film, trykk på film etc.).

O4: Inneholder produktet bestanddeler som er klassifisert med noen av faresetningene nedenfor?

Inkl. alle klassifikasjonsvarianter. For eksempel dekker H350 også klassifisering H350i.

H350 – Carc. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei	☐
H351 – Carc. 2	Ja	☐	Nei	☐

H340 – Muta. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei	☐
H341 – Muta. 2	Ja	☐	Nei	☐
H360 – Repr. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei	☐
H361 – Repr. 2	Ja	☐	Nei	☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nei	☐
H334 – Resp. Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nei	☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nei	☐
O5: Inneholder produktet noen av følgende stoffer?				
Titandioksid (av en hvilken som helst størrelse, forbudt i O4)	Ja	☐	Nei	☐
Alkylfenoletoksilater (APEO) og/eller alkylfenolderivater (APD)	Ja	☐	Nei	☐
EDTA (etylenediamintetraeddiksyre) og dets salter og/eller DTPA (dietylenetriaminpentaeddiksyre, CAS 67-43-6)	Ja	☐	Nei	☐
Lineære alkylbensulfonater (LAS)	Ja	☐	Nei	☐
Nitromoskuser og polysykliske moskusforbindelser	Ja	☐	Nei	☐
Per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFAS)	Ja	☐	Nei	☐
Fosfater	Ja	☐	Nei	☐
Antimikrobielle eller desinfiserende komponenter som tilsettes for andre formål enn konservering	Ja	☐	Nei	☐
Organokloridforbindelser og hypokloritt	Ja	☐	Nei	☐
Metylisotiazolinon (MI, CAS 26823-20-4)	Ja	☐	Nei	☐
Mikroplast* * Med mikroplast menes partikler med en størrelse under 5 mm av uløselig makromolekylær plast som er fremstilt ved en av følgende prosesser: (a) en polymerisasjonsprosess, for eksempel polyaddisjon eller polykondensasjon, eller en annen lignende prosess med monomerer eller andre utgangsstoffer; (b) kjemisk modifisering av naturlige eller syntetiske makromolekyler; (c) mikrobiell fermentering. Legg også merke til Nordisk Miljømerking følger Det europeiske kjemikaliebyråets (ECHAs) begrensingsforslag og definisjon, og forbeholder seg retten til å endre ovennevnte definisjon når definisjonen som brukes i begrensingsforslaget er gjort endelig. Det vil bli vedtatt en egnet overgangsperiode.	Ja	☐	Nei	☐
Nanomaterialer/-partikler* Nanomaterialer/-partikler er definert i en kommisjonsrekommendasjon (EU) om definisjonen av nanomateriale (2011/696/EF): «Et naturlig, vilkårlig eller industrielt framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet form eller som aggregat eller agglomerat, og der minst 50 % av partiklene i den antallbaserte størrelsesfordelingen har én eller flere ytre dimensjoner i størrelsesorden 1 til -100 nm.» Eksempler kan være ZnO, TiO ₂ , SiO ₂ og Ag. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomaterialer	Ja	☐	Nei	☐
«Stoffer som gir stor grunn til bekymring», og som står på kandidatlisten: http://echa.europa.eu/candidate-list-table	Ja	☐	Nei	☐
Stoffer som er eller kan være hormonforstyrrende ifølge EU medlemsstatinitiativet «Endocrine Disruptor Lists», liste I, II* og III: https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities *inklusive liste II subliste «Substances no longer on list» hvis stoffet er evaluert under kosmetikkforordningen.	Ja	☐	Nei	☐
Stoffer som EU har vurdert som PBT (persistente, bioakkumulerende og toksiske) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i tråd med kriteriene i vedlegg XIII til REACH, og stoffer som ennå ikke er undersøkt, men som oppfyller disse kriteriene.	Ja	☐	Nei	☐
O6: Inneholder produktet noen bestanddeler av fosfor?				
Hvis ja: Send inn en beregning av fosforinnholdet.	Ja	☐	Nei	☐
O7: Inneholder produktet (innholdet eller emballasjen) parfymen (inkl. parfymen i planteekstrakter)?				
Hvis ja, er parfymene behandlet i tråd med IFRA's retningslinjer? www.ifraorg.org	Ja	☐	Nei	☐

Hvis ja, inneholder parfymen komponenter som er vurdert som sensibiliserende med faresetning H317 og/eller H334, eller som skal deklarerer?	Ja	☐	Nei	☐																
Hvis ja: Send inn spesifikasjoner av parfymestoffene																				
Hvis ja, inneholder parfymen det følgende?	Ja	☐	Nei	☐																
<table border="1"> <tr> <td>Cananga odorata og ylang-ylang oil</td> <td>83863-30-3; 8006-81-3</td> </tr> <tr> <td>Eugenia caryophyllus leaf / flower oil</td> <td>8000-34-8</td> </tr> <tr> <td>Jasminum grandiflorum / officinale</td> <td>84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6</td> </tr> <tr> <td>Myroxylon pereirae</td> <td>8007-00-9;</td> </tr> <tr> <td>Santalum album</td> <td>84787-70-2; 8006-87-9</td> </tr> <tr> <td>Turpentine oil</td> <td>8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0</td> </tr> <tr> <td>Verbena absolute</td> <td>8024-12-02</td> </tr> <tr> <td>Cinnamomum cassia leaf oil / Cinnamomum zeylanicum, ext.</td> <td>8007-80- 5/84649-98-9</td> </tr> </table>					Cananga odorata og ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3	Eugenia caryophyllus leaf / flower oil	8000-34-8	Jasminum grandiflorum / officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6	Myroxylon pereirae	8007-00-9;	Santalum album	84787-70-2; 8006-87-9	Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0	Verbena absolute	8024-12-02	Cinnamomum cassia leaf oil / Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9
Cananga odorata og ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3																			
Eugenia caryophyllus leaf / flower oil	8000-34-8																			
Jasminum grandiflorum / officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6																			
Myroxylon pereirae	8007-00-9;																			
Santalum album	84787-70-2; 8006-87-9																			
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0																			
Verbena absolute	8024-12-02																			
Cinnamomum cassia leaf oil / Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9																			
Hvis ja: send inn spesifikasjoner av parfymestoffene																				
Hvis ja, inneholder parfymen HICC (CAS 31906-04-4), kloratranol (CAS 57074-21-2), atranol (CAS 526-37-4), lillial (CAS 80-54-6) eller benzylsalisylat (CAS 118-58-1)?	Ja	☐	Nei	☐																
O9: Inneholder produktet fargestoffer?	Ja	☐	Nei	☐																
Hvis ja: oppgi navn og log Kow/BCF eller E-nummer:																				
O11: Inneholder produktet bestanddeler som er klassifisert som miljøfarlig med faresetningene H410, H411 og H412?	Ja	☐	Nei	☐																
Legg merke til at alle tilgjengelige data, inkludert data i ECHA-databaser, må være evaluert for at det skal være mulig å vurdere klassifikasjonen.																				
Hvis ja, oppgi mengde (vektprosent) per klassifikasjon:																				

Hvis du svarer ja på noe(n) av de ovennevnte spørsmålene, oppgi CAS-nr. (om mulig), kjemisk betegnelse og nivå (i ppm, vektprosent eller mg/kg). Oppgi også hvorvidt stoffet forekommer i form av en forurensning eller et inngående stoff.

O21: Er det direktetrykk på beholderen unntatt datokode, batchnummer eller UFI (unik formelidentifikator)?	Ja	☐	Nei	☐
--	----	--------------------------	-----	--------------------------

Ved enhver endring av produktets sammensetning (formulering) skal det sendes en ny erklæring om at kravene er oppfylt, til Nordisk Miljømerking.

Sted og dato	Foretaksnavn/stempel
Ansvarlig person	Ansvarlig persons signatur
Telefonnummer	E-postadresse

Bilag 3   Maskinoppvaskmiddel og glansmiddel: Erklæring fra produsenten/leverandøren av råstoffet/bestanddelen

Skal brukes sammen med en lisenssøknad om svanemerking av maskinoppvaskmidler og glansmidler.

Denne erklæringen er basert på den kunnskapen vi har på søknadstidspunktet, og bygger på tester og/eller erklæringer fra råstoffprodusenter, med forbehold om nyvinninger og nye kunnskaper. Skulle det fremkomme ny kunnskap, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Denne erklæringen er basert på den kunnskapen vi har om produktet på søknadstidspunkt, og bygger på tester og/eller erklæringer fra råstoffprodusenter, med forbehold om nyvinninger og nye kunnskaper. Skulle det fremkomme nye opplysninger, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Råstoffets/bestanddelens handelsnavn:

Inngående stoffer i råstoffet/bestanddelen (kjemisk betegnelse, CAS-nummer, mengde i vekt-%):

Funksjonen til råstoffet/bestanddelen(e) innbefattet alle inngående stoffer:

Legg merke til at stoffer som er definert som overflateaktive i vaskemiddelforordningen (EF) nr. 648/2004, alltid må rapporteres med funksjonen «overflateaktivt stoff».

Foreslåtte DID-numre for råstoffet/bestanddelen(e) inkludert alle deklarererte inngående stoffer (DID-listen er tilgjengelig på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/criteria/dishwasher-detergents-and-rinse-aids-017/>):

Legg merke til at informasjonen i denne erklæringen deles internt med sertifiseringspersonell i Nordisk Miljømerking for å brukes i vurderingen av søknader for kjemitekniske produkter.

Inngående stoffer og forurensninger er definert nedenfor, med mindre det står noe annet i kravene.

- Inngående stoffer: Alle stoffer i det svanemerkede produktet, inklusive tilsatte additiver (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer) i råvarene. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer (f.eks. formaldehyd, arylamin, in situ-genererte konserveringsmidler) regnes også som inngående.
- Forurensninger: Rester fra produksjonen og råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produktet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent/ 100 mg/kg) i det Svanemerkede produktet.
- Forurensninger i råvaren i konsentrasjoner over 1,0 % regnes alltid som inngående stoffer, uavhengig av konsentrasjoner i det Svanemerkede produktet.

Eksempler på forurensninger er rester av reagenser, rester av monomerer, katalysatorer, biprodukter, «scavengers» (dvs. kjemikalier som anvendes for å eliminere/ minimere uønskede stoffer), rester av rengjøringsmidler til produksjonsutstyret samt ”carryover” fra andre produksjonslinjer.

Merk: Enhver komponent i produktet som går inn i oppvaskmaskinen og til slutt ned i avløpet regnes som en del av formuleringen/resepten (f.eks. vannløselig film, trykk på film etc.). Legg merke til at dersom råstoffet inneholder noen av urenheterne som er oppført i dette vedlegget, så må du oppgi mengden på slutten av vedlegget. Produsenten av det svanemerkede produktet er ansvarlig for å gjøre utregninger som kan bekrefte overholdelse av kravene i kriteriene.

Part 1 – Generelle krav (gjelder alle råstoffer)			
O4: Inneholder produktet bestanddeler som er klassifisert med noen av faresetningene nedenfor?			
Inkl. alle klassifikasjonsvarianter. For eksempel dekker H350 også klassifisering H350i.			
H350 – Carc. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei ☐
H351 – Carc. 2	Ja	☐	Nei ☐
H340 – Muta. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei ☐
H341 – Muta. 2	Ja	☐	Nei ☐
H360 – Repr. 1A eller 1B	Ja	☐	Nei ☐
H361 – Repr. 2	Ja	☐	Nei ☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nei ☐
H334 – Resp. Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nei ☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nei ☐

O5: inneholder produktet noen av følgende stoffer?							
Titandioksid (av en hvilken som helst størrelse, forbudt i O4)	Ja	☐	Nei ☐				
Alkylfenoletoksilater (APEO) og/eller alkylfenolderivater (APD)	Ja	☐	Nei ☐				
EDTA (etylenediamintetraeddiksyre) og dets salter og/eller DTPA (dietylenetriaminpentaeddiksyre, CAS 67-43-6)	Ja	☐	Nei ☐				
Lineære alkylbenzensulfonater (LAS)	Ja	☐	Nei ☐				
Nitromoskuser og polysykliske moskusforbindelser	Ja	☐	Nei ☐				
Per- og polyfluoralkylstoffer (PFAS)	Ja	☐	Nei ☐				
Fosfater	Ja	☐	Nei ☐				
Antimikrobielle eller desinfiserende komponenter som tilsettes for andre formål enn konservering	Ja	☐	Nei ☐				
Organokloridforbindelser og hypokloritt	Ja	☐	Nei ☐				
Metylisotiazolinon (MI, CAS 26823-20-4)	Ja	☐	Nei ☐				
Mikroplast*	Ja	☐	Nei ☐				
<p>* Med mikroplast menes partikler med en størrelse under 5 mm av uløselig makromolekylær plast som er fremstilt ved en av følgende prosesser: (a) en polymerisasjonsprosess, for eksempel polyaddisjon eller polykondensasjon, eller en annen lignende prosess med monomerer eller andre utgangsstoffer; (b) kjemisk modifisering av naturlige eller syntetiske makromolekyler; (c) mikrobiell fermentering.</p> <p>Legg også merke til Nordisk Miljømerking følger Det europeiske kjemikaliebyråets (ECHAs) begrensingsforslag og definisjon, og forbeholder seg retten til å endre ovennevnte definisjon når definisjonen som brukes i begrensingsforslaget er gjort endelig. Det vil bli vedtatt en egnet overgangsperiode.</p>							
Nanomaterialer/-partikler*	Ja	☐	Nei ☐				
<p>Nanomaterialer/-partikler er definert i en kommisjonsrekommendasjon (EU) om definisjonen av nanomateriale (2011/696/EF): «Et naturlig, vilkårlig eller industrielt framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet form eller som aggregat eller agglomerat, og der minst 50 % av partiklene i den antallbaserte størrelsesfordelingen har én eller flere ytre dimensjoner i størrelsesordenen 1 til -100 nm.» Eksempler kan være ZnO, TiO₂, SiO₂ og Ag. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomaterialer</p>							
«Stoffer som gir stor grunn til bekymring», og som står på kandidatlisten (SVHC-lista): http://echa.europa.eu/candidate-list-table	Ja	☐	Nei ☐				
Stoffer som er eller kan være hormonforstyrrende ifølge EU medlemsstatinitiativet «Endocrine Disruptor Lists», liste I, II* og III: https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities *inklusive liste II subliste «Substances no longer on list» hvis stoffet er evaluert under kosmetikkforordningen.	Ja	☐	Nei ☐				
Stoffer som EU har vurdert som PBT (persistente, bioakkumulerende og toksiske) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i tråd med kriteriene i vedlegg XIII til REACH, og stoffer som ennå ikke er undersøkt, men som oppfyller disse kriteriene.	Ja	☐	Nei ☐				
O6: inneholder produktet noen bestanddeler av fosfor?	Ja	☐	Nei ☐				
Hvis ja: Send inn en beregning av fosforinnholdet.							
O7: inneholder produktet (innholdet eller emballasjen) parfymen (inkl. parfymen i planteekstrakter)?	Ja	☐	Nei ☐				
Hvis ja, er parfymene behandlet i tråd med IFRA's retningslinjer? www.ifra.org	Ja	☐	Nei ☐				
Hvis ja, inneholder parfymen komponenter som er vurdert som sensibiliserende med faresetning H317 og/eller H334, eller som skal deklarerer?	Ja	☐	Nei ☐				
Hvis ja: send inn spesifikasjoner av parfymestoffene							
Hvis ja, inneholder parfymen det følgende?	Ja	☐	Nei ☐				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 60%;">Cananga odorata og ylang-ylang oil</td> <td>83863-30-3; 8006-81-3</td> </tr> <tr> <td>Eugenia caryophyllus leaf / flower oil</td> <td>8000-34-8</td> </tr> </tbody> </table>				Cananga odorata og ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3	Eugenia caryophyllus leaf / flower oil	8000-34-8
Cananga odorata og ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3						
Eugenia caryophyllus leaf / flower oil	8000-34-8						

Jasminum grandiflorum / officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6	
Myroxylon pereirae	8007-00-9;	
Santalum album	84787-70-2; 8006-87-9	
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0	
Verbena absolute	8024-12-02	
Cinnamomum cassia leaf oil / Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80- 5/84649-98-9	

Hvis ja: send inn spesifikasjoner av parfymestoffene

Hvis ja, inneholder parfymen HICC (CAS 31906-04-4), kloratranol (CAS 57074-21-2), atranol (CAS 526-37-4), lilial (CAS 80-54-6) eller benzylsalisylat (CAS 118-58-1)? Ja Nei

O9: Inneholder produktet fargestoffer? Ja Nei

Hvis ja: oppgi navn og log Kow/BCF eller E-nummer:

O11: Inneholder produktet bestanddeler som er klassifisert som miljøfarlig med faresetningene H410, H411 og H412? Ja Nei

Legg merke til at alle tilgjengelige data, inkludert data i ECHA-databaser, må være evaluert for at det skal være mulig å vurdere klassifikasjonen.

Hvis ja, oppgi mengde (vektprosent) per klassifikasjon:

Hvis du svarer ja på noe(n) av de ovennevnte spørsmålene, oppgi CAS-nr. (om mulig), kjemisk betegnelse og nivå (i ppm, vektprosent eller mg/kg). Oppgi også hvorvidt stoffet forekommer i form av en forurensning eller et inngående stoff.

O3: Er det brukt palmeolje, palmekjerneolje eller derivater av dette i råstoffet/bestanddelen? Ja Nei

Del 2 – Bare hvis et råstoff / en bestanddel inneholder palmeolje, palmekjerneolje eller derivater av dette

Er det fornybare råstoffet bærekraftsertifisert?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi system for bærekraftsertifisering:		
Hvis det er brukt et system for bærekraftsertifisering av råstoffet, oppgi sporbarhetsnivået (vist i en ansvarskjedesertifisering hvis relevant)		

Ingen sporbarhet	☐
«Identity preserved»	☐
«Segregated»	☐
«Mass balance»	☐
«Book & Claim»	☐

Ved enhver endring av produktets sammensetning skal det sendes en ny erklæring om at kravene er oppfylt, til Nordisk Miljømerking.

Sted og dato	Foretaksnavn/stempel
Er foretaket en produsent eller en annen slags leverandør av råstoffet? ☐ Produsent ☐ Annen slags leverandør (spesifiser)	
Ansvarlig person	Ansvarlig persons signatur. Elektronisk signatur godtas.
Telefonnummer	E-postadresse

Bilag 4 Erklæring fra produsenten av den primære emballasjedelen

- plastemballasje
- papirbasert emballasje for faste produkter

Skal brukes sammen med en lisenssøknad om svanemerking av maskinoppvaskmidler og glansmidler.

Denne erklæringen er basert på den kunnskapen vi har om produktet på søknadstidspunkt, og bygger på tester og/eller erklæringer fra råstoffprodusenter, med forbehold om nyvinninger og nye kunnskaper. Skulle det fremkomme nye opplysninger av betydning, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Legg merke til at små mengder urenheter når man bruker resirkulerte materialer kan forekomme, uten at det påvirker oppfyllelsen av kravene.

Produsent/distributør
Del av emballasjen (beholder, lukkeinnretning, etikett)
Emballasjemateriale (type plast, kartong osv.). Før opp alle materialer som inngår i emballasjedelen og prosentandelen av hvert materiale.

Hvordan skal emballasjedelen gjenvinnes? (f.eks. som kartong- eller plastemballasje) (O18)
--

O19: Hard plastemballasje		
Inneholder beholderen/lukkeinnretningen kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale (PCR)*?	Ja ☐	Nei ☐
<p>* «Post-consumer/commercial» (kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale) er definert slik i ISO 14021:2016 (her i uoffisiell oversettelse): Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonsskjeden.</p>		
Hvis ja, oppgi prosentandel PCR (vekt-%):		
Er delen laget av monomateriale?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis nei, er komponenten PE- eller PP-kork for bruk i klemme flasker?	Ja ☐	Nei ☐

Hvis laget av polyetylentereftalat (PET): Et det tilsatt pigmenter/fargestoffer?	Ja ☐	Nei ☐
Er det tilsatt carbon black i delen?	Ja ☐	Nei ☐
Er det brukt fyllstoffer i delene?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi emballasjedelens tetthet [g/cm ³]:		
Er det brukt barrierer i delen?	Ja ☐	Nei ☐
Inneholder delen metallforseglinger eller andre deler av metall?	Ja ☐	Nei ☐
For lukkeinnretninger: Inneholder delen silikon?	Ja ☐	Nei ☐
O20: Fleksible plastposer		
Er delen laget av monomateriale?	Ja ☐	Nei ☐
Er det brukt barrierer i delen?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi type barriere og prosentandel (vekt-%):		
Er det tilsatt carbon black i delen?	Ja ☐	Nei ☐
Er det brukt fyllstoffer i delene?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi emballasjedelens tetthet [g/cm ³]:		
Inneholder delen metallforseglinger eller andre deler av metall?	Ja ☐	Nei ☐
For lukkeinnretninger: Inneholder delen silikon?	Ja ☐	Nei ☐
O21: Etiketter til hard plastemballasje		
Inneholder etiketten kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale (PCR), som definert i ISO 14021? (krav O19)	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi prosentandel PCR:		
Oppgi etikettmateriale:		
For ikke-polyolefin plastetiketter som brukes på PE eller PP-beholdere: Oppgi etikettens tetthet:		
Merk: Tetthet i g/cm ³ , ikke gramvekt.		
For etiketter som brukes på PET-beholdere: Oppgi etikettens tetthet:		
Merk: Tetthet i g/cm ³ , ikke gramvekt.		
Er det Polyvinylklorid (PVC) eller annen halogenert plast i etikettene?	Ja ☐	Nei ☐
Inneholder etiketten metall?	Ja ☐	Nei ☐
O22: Papirbasert emballasje for faste produkter		
Inneholder emballasjen resirkulert materiale*?	Ja ☐	Nei ☐
* Resirkulert materiale er definert i henhold til ISO 14021 i følgende to kategorier: "Pre-consumer"-materiale. Materiale som er tatt fra avfallsstrømmen under produksjonsprosessen. Dette gjelder dog ikke for gjenbruk av materiale innenfor den samme prosessen som avfallet ble generert i. «Post-consumer»-materiale. Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonsskjeden Hvis ja, oppgi prosentandel resirkulert materiale i treråvaren som brukes i kartongen/pappen:		
Med henvisning til prosentandelen PCR i treråvaren, over: Er den gjenværende andelen av treråvare omfattet av FSC/PEFC kontrollordning (FSC controlled wood/PEFC controlled sources)?	Ja ☐	Nei ☐

Er emballasjen kartong?	Ja ☐	Nei ☐
Er emballasjen bølgepapp?	Ja ☐	Nei ☐
Er emballasjen laminert med et barrieremateriale?	Ja ☐	Nei ☐
Hvis ja, oppgi type barrieremateriale:		
Hvis ja, er det laminat bare på én side?	Ja ☐	Nei ☐
Inneholder emballasjen PVC (polyvinylklorid) eller andre typer halogenert plast?	Ja ☐	Nei ☐
Inneholder emballasjen metallforseglinger eller andre deler av metall?	Ja ☐	Nei ☐
Er forpakkingsmaterialet gjennomfarget?	Ja ☐	Nei ☐

Sted og dato	Foretaksnavn/stempel
Ansvarlig person	Ansvarlig persons signatur
Telefonnummer	E-postadresse

Bilag 5 Erklæring fra produsenten av den primære emballasjedelen – kartongemballasje for flytende produkter

Skal brukes sammen med en lisenssøknad om svanemerking av maskinoppvaskmidler og glansmidler.

Denne erklæringen er basert på den kunnskapen vi har om produktet på søknadstidspunkt, og bygger på tester og/eller erklæringer fra råstoffprodusenter, med forbehold om nyvinninger og nye kunnskaper. Skulle det fremkomme nye opplysninger av betydning, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Legg merke til at små mengder urenheter når man bruker resirkulerte materialer kan forekomme, uten at det påvirker oppfyllelsen av kravene.

Emballasjeprodusent	Primæremballasjens varemerke/handelsnavn:
---------------------	---

Gjenvinning (krav O18)

Hvordan skal emballasjedelen gjenvinnes? (F.eks. som kartong- eller plastemballasje) (O18)
--

Bestanddeler

Fyll ut alle feltene i tabellen nedenfor. Materialer som papir/kartong samt materialer til belegg og lukkeinnretninger må føres opp. Det er ikke nødvendig å føre opp tilsetningsstoffer eller kjemikalier som trykkfarger eller kjemikalier inni papirmasse/papir.

Oversikt over materialer, leverandører og vekt

Materiale	Funksjon	Vekt av materialet [g]	Vektprosent av materialet som en andel av emballasjens totalvekt	Er materialet biobasert**? Svar ja/nei	Er forbruksmaterialet / det kommersielle materialet kildesortert og gjenvunnet*? Svar ja/nei
Sum			100 %		

* «Post-consumer/commercial» (kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale) er definert slik i ISO 14021:2016 (her i uoffisiell oversettelse):

Materiale som husholdninger eller kommersielle, industrielle og institusjonelle anlegg har frambrakt i egenskap av sluttbrukere av produktet, og som ikke lenger kan brukes til sitt tiltenkte formål. Dette omfatter returmateriale fra distribusjonsskjeden.

** *Biobasert betyr at materialet består av biomasse som kan ha gjennomgått fysisk, kjemisk eller biologisk behandling. Biomasse er av biologisk opphav, men omfatter ikke materiale som finnes nedfelt i geologiske og/eller fossile formasjoner. Eksempler på biomasse er: (alle eller deler av) planter, trær, alger, marine organismer, mikroorganismer, dyr osv.*

Forholdet mellom biobasert materiale / resirkulert materiale i emballasjen:

Papirmasse/papir

Oppgi vektprosenten av papirmasse/papir som kommer fra skog som er sertifisert under FSC- eller PEFC-ordningene:

Oppgi andelen (vektprosenten) papirmasse/papir som er kildesortert og gjenvunnet forbruksmateriale / kommersielt materiale*:

Det vises til ovennevnte prosentandeler. Er den gjenværende andelen av treråstoffet dekket av FSC/PEFC-kontrollordningene (FSC-kontrollert skog / PEFC-kontrollerte kilder)? Ja Nei

Biobasert plast

Er palmeolje blitt brukt som råstoff på annen måte enn som sekundærråstoff***? Ja Nei

Er soya blitt brukt som råstoff på annen måte enn som sekundærråstoff***? Ja Nei

Er sukkerrør blitt brukt som råstoff på annen måte enn som sekundærråstoff***? Ja Nei

***Sekundærråstoffer er her definert som restprodukter fra andre produksjonsprosesser, for eksempel avfallsprodukter fra næringsmiddelindustrien, biprodukter som halm fra kornproduksjon, biprodukter fra mais og tørkede palmeblader. PFAD fra palmeolje regnes ikke som et restprodukt eller avfallsprodukt.

Materialer som er utelukket fra bruk

Inneholder emballasjen PVC eller andre typer halogenert plast? Ja Nei

Inneholder emballasjen aluminium eller andre metaller? Ja Nei

Trykking

Har all trykking skjedd direkte på emballasjen? Ja Nei

Hvis ja, er det bare brukt vannbasert blekk? Ja Nei

Sted og dato	Foretaksnavn/stempel
Ansvarlig person	Ansvarlig persons signatur
Telefonnummer	E-post